

**ทรัพย์หลุดจำนำ...
เงินส่วนต่างต้องเป็นของใคร?
คู่มือปกป้องสิทธิผู้บริโภคตาม
พ.ร.บ. โรงรับจำนำ และ ป.พ.พ.**

สรุปประเด็นสำคัญ: สิทธิที่คุณอาจไม่รู้ว่ามี

1 ทรัพย์สินหลุดไม่ใช่จุดจบ
แม้ทรัพย์สินจะหลุดเป็นสิทธิของโรงรับจำนำ
แต่ท่านยังมีความคุ้มครองทางกฎหมาย

2 เงินส่วนเกินเป็นของคุณ
หากโรงรับจำนำขายทรัพย์สินได้ราคาสูงกว่าหนี้
ส่วนต่างต้องคืนเจ้าของเดิม (ตาม ป.พ.พ.
มาตรา 767)

3 ระวังกับดักสัญญา
ตรวจสอบให้แน่ใจว่าเป็น 'ตัวจำนำ' ไม่ใช่
'สัญญาขายฝาก'

4 ท่านมีอำนาจตรวจสอบ
กฎหมายอนุญาตให้ท่านขอดูบัญชีการขาย
และฟ้องร้องได้หากไม่ได้รับความเป็นธรรม

เส้นทางของทรัพย์สิน: เมื่อไหร่ที่เรียกว่า ‘หลุดจำนำ’?

ทำบัญชีทรัพย์สินหลุด

โรงรับจำนำแจ้งเจ้าพนักงาน

ระยะเวลารอคอย 30 วัน

โอกาสสุดท้ายในการไถ่ถอน

ขาดส่งดอกเบี้ย

เกินกำหนด 4 เดือน 30 วัน

ปิดประกาศ

ประกาศ ณ ที่ทำการ

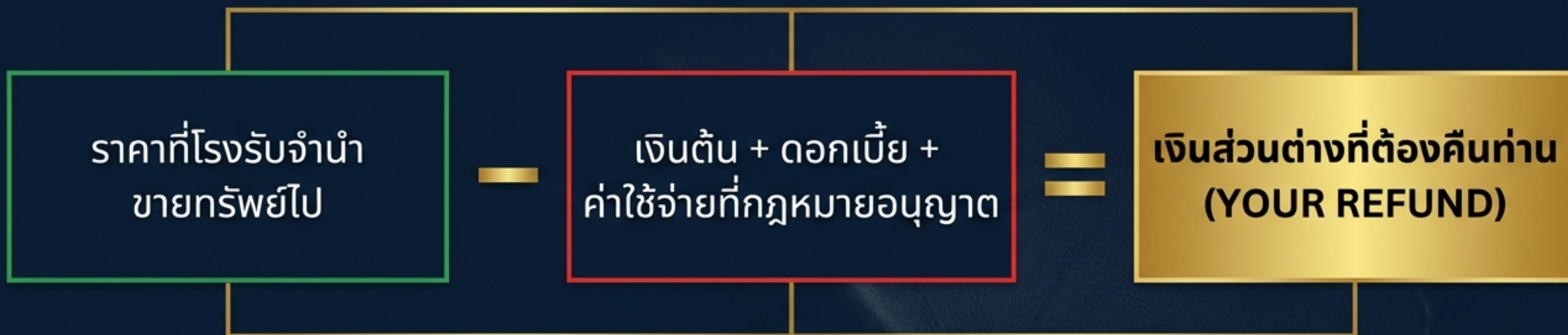

**กรรมสิทธิ์ตกเป็น
ของโรงรับจำนำ**

พ้นกำหนดนี้
ทรัพย์สินหลุดจำนำ

กฎหมายมาตรา 767: เมื่อขายได้กำไร... ส่วนต่างต้องคืนเจ้าของ

“เมื่อบังคับจำหน่ายได้เงินสุทธิเท่าใดให้นำชำระหนี้และค่าอุปกรณ์...
ถ้ายังมีเงินเหลือ ก็ให้ส่งคืนแก่ผู้จำหน่าย” — ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ไขข้อข้องใจ: ‘หลุดเป็นสิทธิ’ แปลว่ายึดเงินทั้งหมดได้หรือไม่?

พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

ให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตกเป็นของระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการและขยายต่อ

กฎหมายแพ่ง (หลักเกณฑ์การได้)

แม้เป็นเจ้าของ แต่ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินมีสิทธิได้รับเงิน
เพียงเท่าจำนวนหนี้ที่ค้างชำระเท่านั้น

บทสรุป: การเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ไม่ได้หมายถึงสิทธิในการอุทธรณ์ส่วนเกินทั้งหมดไว้เอง

สัญญาอันตราขาย: 'จำนำ' vs 'ขายฝาก'

ข้อควรระวังจากสภาพองค์กรของผู้บริโภค

แบบที่ 1: จำนำ (Pawn)

- เอกสาร: ตั๋วจำนำ
- ดอกเบี้ย: กฎหมายควบคุมเข้มงวด
- สิทธิเมื่อหลุด: **มีสิทธิ** เรียกร้องเงินส่วนต่างคืน

แบบที่ 2: ขายฝาก (Sale with Redemption)

- เอกสาร: สัญญาขายฝาก
- ดอกเบี้ย: มักแฝงในราคาไถ่ถอน
- สิทธิเมื่อหลุด: กรรมสิทธิ์โอนทันที **ไม่มีสิทธิ** เรียกร้องส่วนต่างใดๆ

เตือนภัย: ตรวจสอบหัวกระดาษทุกครั้งก่อนเซ็น! อย่าให้ถูกเปลี่ยนสัญญาโดยไม่รู้ตัว

กรณีศึกษา: คุณมีสิทธิ์ได้เงินค้ำในสถานการณ์ไหน?

หมายเหตุ: หากราคาขายต่ำกว่าหนี้ ท่านไม่ต้องจ่ายเพิ่ม

สิ่งที่ต้องเตรียม: เอกสารสำคัญในมือ

1. ตัวจำนำ (ฉบับจริงหรือสำเนา)

1. ตัวจำนำ (ฉบับจริงหรือสำเนา)

2. บัตรประชาชน

‘คำร้อง’

วันที่: ๑๐/๑๐/๒๕๖๓
ชื่อ: นายสมชาย ใจดี

ตำแหน่ง: ผู้จัดการ
หน่วยงาน: บริษัท ABC จำกัด

เรื่อง: ขออนุญาต

เรียน: ผู้จัดการ
ตามที่ บริษัท ABC จำกัด ได้มีมติให้ นายสมชาย ใจดี เป็นผู้จัดการของบริษัทฯ นั้น

ขอเรียนแจ้งให้ทราบ และขอรับรองว่า นายสมชาย ใจดี มีความสามารถ และเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

วันที่: ๑๐/๑๐/๒๕๖๓

ชื่อ: นายสมชาย ใจดี

(ตำแหน่ง: ผู้จัดการ)

3. คำร้องขอดูบัญชี

Pro Tip: หากตัวจำนำหาย ให้รีบแจ้งความและนำบันทึกประจำวันไปขอคัดสำเนาต้นขั้วที่โรงรับจำนำ

ขั้นตอนที่ 1: การตรวจสอบข้อมูล (Formal Inquiry)

สิ่งที่ต้องทำ (Action)

เดินทางไปโรงรับจำนำหรือส่งหนังสือแจ้ง

สิ่งที่ต้องพูด (The Specific Ask)

“ขอตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินหลุดจำนำ
และหลักฐานการจำหน่ายทรัพย์สินของตัวเลขที่...”

เหตุผลทางกฎหมาย (Legal Basis)

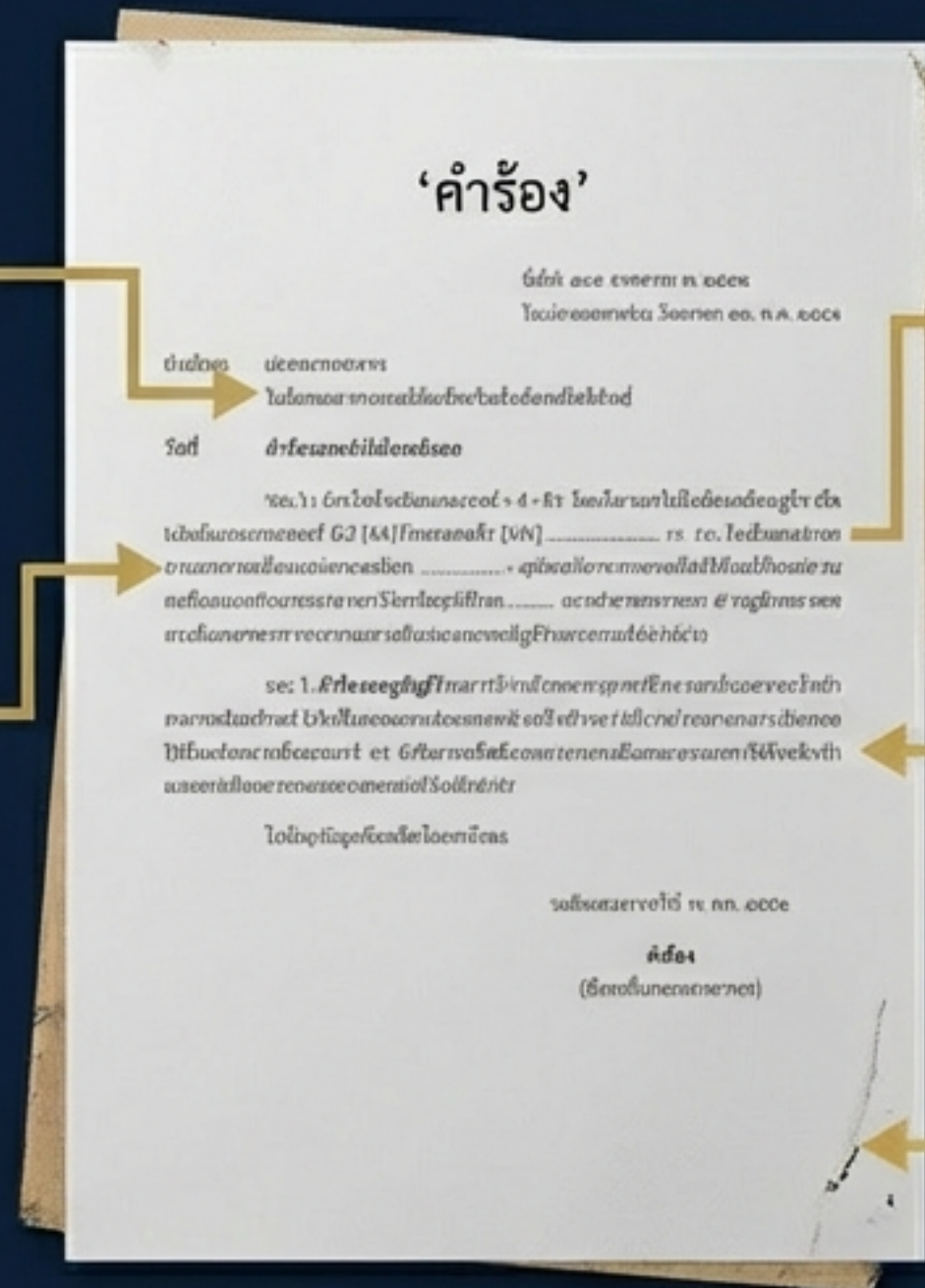
โรงรับจำนำมีหน้าที่ต้องทำบัญชีการขายที่ชัดเจน
ตรวจสอบได้ ตาม พ.ร.บ. โรงรับจำนำ

เป้าหมาย: ทราบว่า 'ขายราคาเท่าไร' และ 'ขายวันที่เท่าไร'

ขั้นตอนที่ 2: ร่างหนังสือทวงถาม (Demand Letter)

หัวเรื่อง: ขอให้ชำระเงินส่วนต่างจากการขายทอดตลาดทรัพย์จำนำ

อ้างอิง: ตัวจำนำเลขที่ [XX],
ป.พ.พ. มาตรา 767

ระบุยอดเงิน: ทรัพย์สินขายได้ [XX] บาท
- หัก [XX] บาท =
ส่วนต่าง [XX] บาท

คำขาด: ภายใน 7 วัน
มิเช่นนั้นจะดำเนินคดี

การจัดส่ง: ส่งไปรษณีย์ลงทะเบียน
ตอบรับ (EMS) เพื่อเป็นหลักฐาน

Pro Tip: ควรส่งแบบลงทะเบียนตอบรับ (EMS) เท่านั้น เพื่อให้มีหลักฐานการรับเอกสารที่ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 3: หากโรงรับจำนำเพิกเฉย?

ทางเลือก A: สคบ. (OCPB)

โทร 1166 หรือร้องเรียนออนไลน์
เหมาะสำหรับการไกล่
เกลี่ยเบื้องต้น

ทางเลือก B: ศาลแพ่ง (คดีผู้บริโภค)

ฟ้องบังคับคืนเงินส่วนต่าง
ข้อดี: ค่าธรรมเนียมต่ำ/ยกเว้น
เจ้าหน้าที่ศาลช่วยร่างคำฟ้องได้

ทางเลือก C: แจ้งความตำรวจ

หากพบพฤติกรรมทุจริต
เช่น ยักยอกทรัพย์สิน หรือ
ขายก่อนกำหนดกฎหมาย

จับพืธูธ: สัญญาณของการทุจริต

ปฏิเสธการให้ดูบัญชี

อ้างว่าเป็นความลับ หรือเอกสารหาย (ผิดกฎหมาย)

ขายก่อนกำหนด

ขายทรัพย์สินก่อนพ้นระยะเวลา 30 วันหลังประกาศหลุดจำนำ (มีความผิดทางอาญา)

ราคาขายต่ำผิดปกติ

ขายให้พวกพ้องในราคาถูกกว่าตลาดมาก เพื่อเลี่ยงการคืนส่วนต่าง

หากพบกรณีเหล่านี้ ให้รวบรวมหลักฐานเพื่อดำเนินคดีให้ถึงที่สุด

สรุปรายการสิ่งที่ต้องทำ (Checklist)

บันทึกหน้านี้ไว้ใช้ความคืบหน้า

- ☒ ตรวจสอบประเภทสัญญา (ตัวจำเป็น vs ขายฝาก)
- ☒ ใช้ราคาทอง/ราคาตลาด ณ วันที่ทรัพย์สินหลุด
- ☒ คำนวณส่วนต่างคร่าวๆ (ราคาตลาด - หักสิน)
- ☒ ขอสำเนาบัญชีการขายจากโรงรับจำนำ
- ☒ ส่งหนังสือทวงถาม (EMS ตอบรับ)
- ☒ รวบรวมหลักฐานยื่น สคบ. หรือฟ้องศาลหากถูกปฏิเสธ

อ้างอิงข้อกำหนด (สำหรับแบบทำยคำร้อง)

พ.ร.บ. ไร่รับจำนำ พ.ศ. 2505
(มาตรา 25)

ให้ไร่รับจำนำทำบัญชีทรัพย์สิน
จำนำที่ผู้จำนำขาดส่งดอกเบี้ย...
และปิดประกาศบัญชีนั้นไว้ ณ
ที่ทำการไร่รับจำนำ...

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
(มาตรา 767)

เมื่อบังคับจำนำได้เงินสุทธิต่ำใด
ให้นำชำระหนี้และค่าอุปการณ...
ถ้ายังมีเงินเหลือ ก็ให้ส่งคืนแก่
ก็ให้ส่งคืนแก่ผู้จำนำ...

สามารถถ่ายรูปหน้านี้เพื่อยืนยันสิทธิกับเจ้าหน้าที่ไร่รับจำนำ

อย่ายอมเสียสิทธิ์ของคุณ

ความรู้คือกุญแจสำคัญในการปกป้องทรัพย์สิน

เงินส่วนต่างคือสิทธิโดยชอบธรรมของคุณตามกฎหมาย
หากโรงรับจำนำได้ทำอะไรเกินควร คุณมีหน้าที่ต้องทวงคืน

ข้อมูลเรียบเรียงจาก กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, สภาองค์กรของผู้บริโภค และ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง